

ПОСЛЕ ОДЛУКЕ О ПРИЈЕМУ СРБИЈЕ
У ПАРТНЕРСТВО ЗА МИР

ПРЕКРЕТНИЦА У РАЗВОЈУ

У Партнерству за мир Србија ће, верује се, лакше остварити неке од својих најважнијих циљева, попут очувања државних граница, економског просперитета и сигурније будућности у пријатељском окружењу

Србија је, најзад, остварила право да, заједно и равноправно с другим земљама у региону, одлучује о својој будућности. Њеним пријемом у Партнерство за мир, верујемо, окончан је готово деценију и по дуг период “строге присмотре” и сумњичења, чему је, још од увођења санкција Југославији, била најизложенија управо њена највећа чланица. Стављањем тачке на тај, свакако најтежи период у историји српског народа, Србији, али и њеним суседима пружена је шанса да покрену скривене и, због различитих разлога, недовољно искориштене политичке, економске и одбрамбене могућности.

■ ДОПРИНОС СТАБИЛНОСТИ БАЛКАНА

У друштву је увек лакше. И кад се пати и кад се весели, добро је не бити сам, а Србија је све до ових дана, не својом вољом, чекала на пријем у Партнерство за мир, организацију основану још 1994. године, као “продужена рука” Северноатлантске алијансе, пружена некадашњим чланицама источног блока. У Партнерству су данас све земље Европе. Иако је, још од промене режима у Србији, један од њених главних спољнополитичких циљева било прикључење европским интеграцијама, пре свих Партнерству за мир, на циљ смо стигли тек сада. Али време за нама није залуд потрошено. Може се с правом рећи да је Србија, још као део државне заједнице, веома активно учествовала у реализацији одређених програма евроатлантског партнерства, много активније него поједине чланице Алијансе. Таква, свакако специфична, улога наше земље у Партнерству за мир наметнута је била и њеним положајем у региону и чињеницом да у балканском бурету барута нема истинске сигурности и мира без равноправне Србије, једнаке земљама у окружењу. Једнаке у обавезама, али и правима, у задацима, али и могућностима за њихово извршавање.

Пријемом у Партнерство за мир међународна организација је несумњиво дала значајан охрабрујући сигнал не само Србији, већ, што је можда и важније, њеним суседима, да се на њу озбиљно рачуна у остваривању визије стабилног и безбедног балканског региона. Свесна улоге која јој припада у овом делу европског континента, Србија се, спроводећи опсежну демократизацију друштва, целовиту реформу система одбране, својинску трансформацију економског система... последњих неколико година својски припремала за свечани чин пријема у Партнерство за мир и пролаз кроз та, последња врата, Атлантског савеза.

Не треба заборавити да је најважнији циљ тог просторног предворја Алијансе, на коме је данас ангажовано више од 40 земаља,

очување европске безбедности, уз све богатију и разноврснију цивилну и војну сарадњу. Иако су све чланице Партнерства за мир истовремено и чланице Савета евроатлантског савеза, та организација је задржала свој специфични идентитет, потврђен, између осталог, и поштовањем постојећих државних граница, решавањем спорова мирним путем, поштовањем начела Повеље Уједињених нација и међународног права.

Својим ангажовањем у реализацији многобројних активности Партнерства за мир, између осталог и учешћем њене војске у заједничким вежбама са припадницима румунских, мађарских, италијанских и бугарских оружаних снага, Србија је доказала спремност и способност да квалитетно извршава и предстојеће обавезе. После закључења Оквирног, а затим и Презентационог документа, којима се прецизно регулишу права, обавезе, могућности и жеље сваке чланице Партнерства за мир, биће прецизирани захтеви и очекивања те организације у односу на нашу земљу, али и дефинисани потенцијали које Србија жели да стави на располагање Алијанси.

У области система безбедности приоритети су одавно

јасни. Србија жели да (п)остане значајан фактор стабилности у региону, што је, свакако, немогуће остварити без њене територијалне целовитости. Несумњиво је, такође, да су поједини циљеви Партнерства, између осталих, повећање транспарентности целовитог система безбедности, а то значи и процеса финансирања и планирања националне одбране, затим развој демократске контроле оружаних снага, па сарадња са Алијансом, заједничко планирање, обука и вежбе, у Србији већ остварени.

■ ОЧУВАЊЕ ТЕРИТОРИЈАЛНОГ ИНТЕГРИТЕТА

У наредном периоду активности Србије на очувању мира у региону биће, несумњиво, оснажени, али и олакшани, ауторитетом организације којој од пре неки дан и сама припада. Зато су водећи политички лидери, пре свих председник и премијер Србије Борис Тодић и Војислав Коштуница, једнодушни у оцени да је пријем Србије у Партнерство за мир одлична вест за све грађане, Војску и државу. Један од разлога за то је, несумњиво, и чињеница да економски потенцијали земље тек сада могу бити у потпуности искоришћени, што потврђују искуства чланица Партнерства и НАТО савеза. С друге стране, председник Владе Србије истиче да процес интеграције у Партнерство за мир охрабрује Србију у борби да свим правним средствима очува свој територијални интегритет.

— Као чланови Партнерства за мир много смо сигурнији у томе да ће целовитост Србије бити очувана и да ће Косово и Метохија остати у Србији са одговарајућом високом, суштинском аутономијом — понавља Војислав Коштуница, наглашавајући да истоветна очекивања Србија има и кад је реч о њеном придруживању Европској унији. Слично мисли и министар спољних послова Вук Драшковић, верујући да пријем у Партнерство за мир Србији широм отвара врата европске организације, што ће омогућити и просперитет целог региона.

Поред српских политичара, охрабрујуће изјаве дали су и генерални секретар Северноатлантске алијансе Јап де Хоп Схефер, високи представник Европске уније Хавијер Солана, председник мађарске владе Ференц Ђурчањ, представник руског Министарства спољних послова Михаил Камињин, представник за штампу Тонија Блера... Сви они очекују да пријем Србије у Партнерство за мир означи прекретницу у развоју не само наше земље, већ и целог региона. ■

Душан ГЛИШИЋ